Türkiyədə Anarın yeni kitabı nəşr olunmuşdur

İstanbulun "Kara kutu" nəşriyyatı xalq yazıçısı Anarın yeni kitabını çap etmişdir. Müəllifin "Oxucular bir neçə söz" yazısıyla açılan kitaba yazıçının "Otel otağı" ("Sıraselvilərdə bir otel odası"), "Dantenin yubileyi", "Əlaqə" povestləri, "Qırmızı limuzin", "Vahimə", "Yaxşı pəhləvan nağılı", "Mütləq görüşürük", "O gecənin sabahı" hekayələri daxil edilmişdir.

Mərhum İldəniz Qurtulanın çevirisində çap olunan bu əsərlərin hamısı daha əvvəllər Türkiyənin müxtəlif nəşriyyatları tərəfindən buraxılmışlar. Bu bəzilərinin ikinci, bəzilərinin üçüncü naşridir.

"İrs" — "Nasledİye"dən növbəti "Qarabağ" buraxılışı

Rusiya Federasiyasının paytaxtı Moskva şəhərində iki dildə (qısı üzü göran "Irs" — "Nasledİye" beynəlxalq ictimai-mədəni jurnalın növbəti xüsusi buraxılışı qədim Qarabağa həsr olunub. "Qarabağ: qələbənin şərəfinə" adlanan əsas məqaləsində dərginin baş redaktoru Musa Şəmxalov Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş 20 faiz torpaqlarımız, 1 milyona yaxın qaçqın və məcburi köçkün barədə məlumatları dünya ictimaiyyətinə təkrarən çatdırır, ədalətin yaxın zamanlarda zəfər çalacağına inamını ifadə edir.

Jurnalın bu sayı da yüksək poliqrafik standartlara uyğun nəşr olunub. Rəngli şəkillər, tarixi sənədlərin surətləriyle zəngin olan dərginin elmi-kütləvi materiallarındakı məntiqli faktların bolluğuyla seçilir: müxtəlif mövzulan əhatə edən yazılar əsasən rusca verilib, əksər materialların ingilis dilində qısa xülasələri də oxucuların diqqətinə çatdırılıb.

Dinara Cəfərovanın "Bürünc kəmər — dövüşçülərin qorunma vasitəsi", Güntəkin Hacıyevanın "Ermənilərin Qarabağa növbəti iddiaları: XVIII əsr", Tofiq Musayevin "Azərbaycan ərazilərinin hərbi işğalı: hüquqi qiymət", Rauf Hüseynzadənin "Ermeni kilisəsi — Qafqaz siyasi səhnəsində teokratiya", Emin Şıxəliyevin "Ermeni kilisəsi və terror", Zemfira Rüstəmzadənin "Bu elə olmuşdu...", "Redaksiyaya məktub", M.Xəlilovun "Alban Tiqranakertinin lokallaşdırılması barədə", Cəmil Həsənovun "Ermənistandan azərbaycanlıların deportasiyası", Nazim Məmmədovun "Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin təbii-coğrafi icmalı", Qasım Hacıyevin "Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindəki Qarqarçay hövzəsinin tarixi-arxeoloji tədqiqi", Quram Marxumiyanın "Ponti — Qafqaz məkanı və "Böyük Ermənistan" ideyası", Arif Mustafayevin "Qarabağın metallurgiyası və metal sənayesi tarixindən", İlqar Niftəliyev "Azərbaycan SSR-in ərazi bütövlüyü və ermeni tarixçilərinin saxtakirlıq məsələləri ilə bağlı Stalinin mövqeyi", İqrar Gülün "Əmir Teymur və Qarabağ", Hacıbala Bədəllinin "İşğal altında olan Azərbaycanın kurort bölgələri", Məmməd Cəfərlinin "Osmanlı imperiyasında ermənilərin həyatı", Gülçöhrə Məmmədovanın "Tərtər dağ dərəsində Alban abidələri", Rövşən Sadıqbəylinin "Ermənistan və Azərbaycan münaqişəsi" (ingiliscə), eləcə də başqa müəlliflərin yazıları verilmiş "İrs" — "Nasledİye" dərgisinin bu sayını qədim Qarabağ haqqında qısa ensiklopediya da hesab etmək olar.

Xatırladaq ki, dərgi Rusiyada, MDB məkanında, eyni zamanda Avropa ölkələrində və Amerikada yayılmalır.

Abdulla Rəfibəyli - 60

Hörmətli Abdulla müəllim!

Sizi — istedadlı şairimizi 60 yaşınızın tamam olması münasibətilə təbrik edirik.

Siz orta məktəb illərindən yaradıcılığa başlamısınız. Şamaxıda fəaliyyət göstərən "Gənc sabirçilər" ədəbi məclisinin üzvü olmusunuz. Şeirləriniz rayonda çıxan "Yeni Şirvan" qəzetində vaxtaşırı dərc olunmuşdur. Ötən əsrin 80-ci illərində respublika mətbuatında, o cümlədən "Ədəbiyyat və incəsənət", "Azərbaycan gəncləri", "Kommunist" qəzetlərində "Ulduz", "Azərbaycan qadını" jurnallarında şeirlərlə, məqalələrlə çıxış etməyə başlamısınız.

Siz onlarla almanaxın tərtibçilərindən birisiniz. "Ollərini mənə ver", "Ömrün gərdişində atamla söhbət", "Gecə yağışlar yağar", "Mən artıq payızam" adlı kitablarınız poeziyasevərlər tərəfindən maraqla qarşılanmışdır. Şeirləri nizdəki səmimiyyət, hədin lirika, ictimai-siyasi motiv, təbiətin tərənnümü oxucuların könlünə yol tapır və sevilə-sevilə oxunur. Kiçik və orta yaşlı məktəblilər üçün yazdığınız "Gecə yağışlar yağar" adlı şeirlər kitabınız uşaq ədəbiyyatımıza töhfədir.

Siz indiki Bakı Dövlət Universitetinin filoloji fakültəsini bitirdikdən sonra 20 illərə çox orta ixtisas məktəblərində gənc nəslin təlim-tərbiyəsi ilə məşğul olmusunuz.

Hörmətli Abdulla müəllim!

Sizi bir daha yubileyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edir, sizə cansağlığı, uzun ömür və yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırıq.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi

Sehrli güzgü kimi

Odur ən çətin anda
Kömeyimizə yetən.
Ana dili yoxdusa
Nə ana var, nə vətən... —

dərsi keçir, öyrədir "Göyərçin" jurnalının kitabxanası seriyasından yenica nəşr edilmiş "Ana dilim" adlı şəkilli şeirlər və nağıllar toplusu. Bu topluda dünyanın yaraşığı olan balalarının sevimli "Əlifba" dərsliklərinə olan münasibəti şirin bir dillə qələmə alınıb:

"Əlifba"m, ay "Əlifba"m,
Ömrümə yaraşıqsan.
Gözlərimdə təbəssüm,
Üreyimdə işıqsan.

Bu oxunaqlı misraların, yaddaqalan nağılların müəlliflərə Rafiq Yusifoğlu uşaq dünyasını yetərincə bildiyindən onun qələmə aldıqları fidan balalarla tez ünsiyyətə girir, oxunur və tərbiyə edir. Jurnalda nitq hissələri — isim, sifət, say, fel, əvəzlik, qoşma, zərf və cümlə üzvləri, durğu işarələri uşaqlanın həmsöhbətinə dönür, öz fərdi əlamətlərindən maraqla söhbət açırlar. Hələ bir nöqtəli vergülün dediklərinə fikir verin:

Mən də qoşa nöqtə tək
Bir cüt gözəm, bəri dur!
Alt gözümdən yaş axır,
Üst gözüm qupqurudur.

Bu misralarda sözlərin, səslərin oynaqlığı, bir-birini izləmə-si, sinonimlik oxucunu yormur, fikri öz arxasınca çəkib aparır:

Çox dadlıdır soyutma,
Ye, ay bala, soyutma...

Və yaxud:

Şəkər də qatsan bala,
Öndən şirindir bala...

Göründüyü kimi, şair aydın, səlis və obrazlı bir dillə balaca oxucuların həmsöhbətinə çevrilir, onlarla şerin şirin diliylə danışır:

Kim haqq verib küləyə
Çiçək qıra, gül eyə?

Bu misraların sayını artırmaq da olar. Ancaq ilkin təəssüratın oxucu diqqətini bütövlükdə çəkəcəyi qənaətimiz son nöqtəni yada saldı. Nöqtə qoymaq öz yerində, ancaq yada salmağın özü də az iş deyil.

S.Aranlı

Abdulla Rəfibəyli

Təklik

Dörd divar gəlir üstümə...
Yalqız, tənha keçir ömür.
Mənim dərdli günlərimdə
Xan Arazla danışır Kür.

Söz qananı bu söz tutar,
Adam adama üz tutar.
Vaxt uduzan neyi udar,
İstər nəşəli günlər sür.

Gur ocaqdan bir köz umdum,
Gör kimlərdən xoş söz umdum?!
Daşa dirəndi umudum,
Çiliklərdi hönkür-hönkür.

Atalar nə gözəl demiş:
"Ağacı qurd içdən yemiş".
Dünya bağlı sandıq imiş,
Yüz dəfə ac —min dəfə gör.

O illərin yaddaşı

Uşaqlıq həyatın sevinci-toyu,
Qayğını yaxına qoymazdıq onda.
Doğma obalara zirvələr boyu
Tamaşa etməkdən doymazdıq onda.

Bəxərdıq ətrafə qorduq yalından,
Üfüq bulud-bulud ləpələnərdi.
Günəş boylananda dağın dalından,
Quzular yamaca səpələnərdi.

Şəfəqlər şehləri odlayardılar,
Görərdik hökm edən yazdı təpədə.
Quzular bir yanda otlayardılar,
Biz yemlik yığardıq Sarı təpədə.

Bir səhnə yadımdan çıxmayır düzü,
Səssizcə qəm gedir günlər uzunu.
Kiminsə talada hərin öküzü
Qızıb məhv elədi neçə quzunu...

Nələr düçünmədim həmin günü mən,
Fikirlər könlümə kəsildi sirdaş.
Ayağı altını gözü görməyən
Öküzlər var imiş sən demə, qardaş!

Yanıb qaralmasın bu ana torpaq,
Gül açsın arzular bizim dünyada.
Gəlin quzulardan muğayat olaq,
Hələ təhlükə var bizim dünyada!

Mənim

Bu külək hayandan-hayana əsir,
Saçımı dağıdır, yolumu kəsir.
O qız da bilməyir hara tələsir —
Gözüm su içməyir bu yazdan mənim.

Qorxuram gülümü eyləyə həşəm,
Dağıla sevincim, pozula nəşəm.
Qorxuram Tannın gözündən düşəm,
Gözüm su içməyir bu yazdan mənim.

Könlüm yoğrulsa da alovdan-oddan
Baş aça bilmirəm boş bir umuddan.
Kirpiyim nəm çəkir tutqun buluddan,
Gözüm su içməyir bu yazdan mənim.

Şəkərə çoxalıb, dizi yəl tutub,
Bu gecə yuxuma anam od qatıb.
Gördüm ki, ağarmış saça əl atıb,
Gözüm su içməyir bu yazdan mənim.

Allah, bu yuxunu xeyirə cala,
O qızdan xəta yox, nə ola-ola.
Yaz ağzı tək durnam çıxmasın yola,
Gözüm su içməyir bu yazdan mənim.

Alina Talıbova

Alina Talıbova köklü bakılıdır. İxtisasca ingilis dili müəllimidir. Uşaqlıqdan şeir yazır. 90-cı illərdən şeirləri respublika mətbuatında çap olunur, daha sonralar xarici mətbuatda da işıq üzü görür. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür. Alinanın yaradıcılığında, orijinal əsərlərlə yanaşı, bədii tərcümə də mühüm yer tutur. O, ingiliscədən Kits, Stivenson, Kipling, O.Uayld kimi şair və yazıçıların, Azərbaycan ədəbiyyatından Rəsul Rza, Qabil, Anar, Hidayət və digər söz ustalarının əsərlərini ağurla rus dilində səsləndirmişdir. Alina xanımın poetik yaradıcılığından örnəkləri tərcümədə oxuculara təqdim edirik.

Dünya bir az həlimləşər...

...Yaz ardınca yay gələcək,
Başında da yaşıl ləçək.
Gələcəkdir qızıl donlu,
Sənli, mənli, sizli, onlu.

Yel əsib qoz tökləcək,
Şirin növrəq növraq üstə.
Günəş da doğub gülləcək
Dumanlanan, xumarlanan
Yanqılpaq torpaq üstə.
Dumanlardan don illəcək,
Canlanacaq naqıl aləm,
Tutuquşu dil tökəcək.
Fil başına qonub bu dəm,
İnciçiçəyi açacaq,
Küləklər yara-yara
Şeirlərdə saçılacaq
Kəlmə-kəlmə, misra-misra.

Sevənlərin könülləri
Uçacaqdır qatar-qatar,
Göydən yağış inciləri
Üzüləcək naçar-naçar.

Mən də yenə qonur gözlü,
Nazik belli, sazlı-sözlü
Bu dünyaya gələcəyəm,
Onu tezə biləcəyəm,

Nə zamansa olduğumu,
Çiçəklənib solduğumu,
Yüz illəri ötdüyümü,
Yüz məhəbbət daddığımı,

Yadırğayıb sazlanaraq,
Tər gül kimi nazlanaraq
Gələcəyəm bu dünyaya,
Dam dolusu olan toya.

Dünya bir az həlimləşər,
Rəhm eləyər, rəhimləşər,
Yenə coşub çağlayaram,
Özümə gün ağlayaram...

Uzaq görüntülər

...Odur ha, bətnində məni gəzdirən
Bahar havasında isinən anam.
Bu günün fövqündən boylanaraq mən
Gülümsər üzünü günəş sanıram.

Uzaqdan görünən qıvnmsaq cavan,
Dünənki tələbə nə isə yazır.
Şöhrət gətirəcək, yəqin bir zaman
Onun dahiyanə cızmaqarası...

Hardasa maşınlar şütümeyində
Yerdə uşaqların çəkdiyi cizgi,
Qonşu skamyaya yayxanmış bəndə
Dünyadan bixəbər, divanə təki.

O park da, o göl də xəyalət deyil,
Bərq vuran sulan göz qamaşdırır.
Dünya bir tamaşa, dünya bir şəkil,
Sanki ovsunlayır, ağlı çaşdırır.

O çalı quşların civitiləri
Yarpaqlar içində gəzir, seslənir.
Uca palmaların dik zirvələri
Raketlər sayağı göyə millənir.

Bu gerçək varlıqlı, yaşıl xiyaban,
Sehrli alət də, eşq də, həvəs də,
Şəhərin başına tac kimi qonan
O qızıl günəş də, o xoş nəfəs də.
Qızıl şəfəqlərə başdan-ayağa
Boyanan şəhər də, gülən şəhər də,
Duman tək ucala-ucala dağa
Səmada uçuşan görüntülər də.
Qəlbimdən üzülən nübar şeirlər,
Sütül rübabımın tərənələri,
Tezlikə sovuşan umu-küsülər,
Bağrıma sığmayan sevinc selləri...

...Dünya möcüzəydi, insanlar həlim,
Mərhəmət qıtlaşdı, qurtardı bayram...
Sözü uzatmağa gələməyir əlim.
Şerimi burada tamamlayıram.

Xalq mahnılarını, el nəğmələrini çox, lap çox sevirdi. Bu, yaqın ki, ona ham qanından, genindən keçmişdi, həm də ata-anasının həmişə xalq musiqisinə qulaq asdığından hələ uşaq ikən özü də öyrəşmişdi bu nəğmələrə, mahnılara... Həmişə axşam-səhər zümzümə edərdi onları. Əvvəllər sözlərdəki mənanın fərqinə varmazdı. Böyüdükcə elə bil bu nəğmələr də onunla birgə böyüyürdü:

Mən gəlmişəm sizə qonaq,
a yar, mənə bax-bax...
Mənə bişir bal-qayqanaq,
a yar, mənə bax-bax...

Maraqlıdır, görəsən niyə məhz qayqanaq, özü də balnan? Yəqin ki, bunu iki daşın arasında, yəni az vaxta bişirib yeyənlər bilər.

Sarı nehra yağını ərdib dağ edirsən, içərisinə həyət-bacada böyümiş toyuğun yumurtasını çalırsan. Bəla yumurtanın sarısı qızılı-qırmızı rəngdə olur. Sonra da bişənə yaxın üzərinə beçə balını süzürsən. Cəmi beş-on dəqiqəyə hazır olan bu xörəyin heç bir zəfəranın, sarıkökün vermədiyi rəngi, heç bir çırğıtmanın, plovun vermədiyi dadı olur. Yarın sənə hamıdan gizli qonaq gələdiyi dar maqamda, türklər demiş, bundan artıq nə yapmaq olardı ki?..

Bu nəğmənin sanki davamı olaraq başqa bir nəğmədə deyilir:

Samovara od salmışam...
Stəkana qənd salmışam...
Yarım gedib, tək qalmışam...

Yar qonaq gəlmişdi, görüşdülər. Əlüstü qayqanaq bişirdi, yedilər. Çay içməyə imkan, macal olmadı. Başqaları görməsin, duymasın, söz-söhbət olmasın deyə, tez çıxıb getdi. İndi özü süfrənin qırağında əyləşib fikra gedib. Od saldığı samovar zümzümə ilə qaynayır. Qənd salınmış stəkan çay gözləyir. Amma o... yerindən tərpənmək bəla istəmir. Yarsız bu süfrə də, çay, qənd də öz şirinliyini, dad-tamını itirib vallah!..

İnstitutda elmi işlər üzrə müavini görəndə, nədənsə bu mahnıların qəhrəmanlarını xatırladırdı. Ortaboylu, qarayanız, az danışan oğlandı. Vəzifəsi olmasaydı, başqalarının diqqətini bəlkə də çəkməzdi. Çox cavan ikən doktor, professor elmi adlarını almışdı. Ülfətin də bir aspirant kimi ona işi düşdüyündən tez-tez görüşürdülər. Bu görüşlər hardasa çox uzaqlarda bir məhəbbət, sevgi nəğməsi də çalırdı. Düzdü, qız onu dərindən tanımırdı. Sadəcə, ağır, üzücü elmi araşdırmaların sırasında, bitib-tükənməyən problemlərin içərisində ona şirin gələn bu oğlanla danışmaq, lap elə söhbət problemin özündən getsə belə, çox xoş gəlirdi. Axır ki, öz aləmində həmişə yuxularında, xəyallarında, göylərdə arayıb axtardığı kirik qəhrəmanını, necə deyərlər, aşıqını, yarını, öz yarısını tapmışdı. Deyəsən o, göylərdən enib gəlmişdi! Bir az günəş qaraltmışdı, bir az da elmi işlər sıxmışdı onu. Amma eyb etməz. Əsas o idi ki, gəlmişdi. İstədiyi vaxt onu görə, danışdıra, hətta əli ilə toxuna bilməzdi! Yəni xəyal olmadığını yoxlamaq üçün! İndi də qız göylərə qalxmışdı. Özünü ələatmaz — ünyetməz səmalarda hiss edirdi. Dünya necə gözəlmiş! Necə geniş, sonsuz, şirinmiş!

Elmi işi hazır idi. Arişdırmalar, kitabxanalar, qiraətxanalar, arxivlər... hər şey arxada qalmışdı. Bircə qalırdı işin texniki tərəfi. Yəni onun müdafiəsi. Bu müdafiənin tez və asan olması isə Ülfətə əhatə edən mühitdən çox asılı idi. Mikromühit qızın gözləri önündən keçməyə başladı. İnstitutun direktoru professor, elm xadimi, ağsaqqal adamdı. Hiss olunurdu ki, təmiz, sadə, dürüst insandı. İşlə bağlı görüşlərində həmişə qıza nədəsə kömək etməyə, məsləhət verməyə çalışırdı. Müavinləri də sadə, səmimi görünürdülər. Biri elə onun qəhrəmanı deyildimi? Bircə elmi işlər üzrə katib hərdən cığallıq edirdi. Özünü çox vaxt xəricdən gəlmiş iş adamlarına bənzədirdi. Niyyəti yalnız pul-para toplamaq idi.

Mövzusu "Son dövrdə elmi-texniki inqilab və kompyuterləşmə" adlanırdı. Kompyuterlərin bu gün dördüncü nəsli formalaşmışdı. Onlar meydanda, artıq iş başındadırlar. Beşinci nəsil kompyuterlərdən yalnız söhbət gedir. Ülfət də bu beşinci nəslin tezliklə hakimiyyətə gəlməsi üçün tədqiqatlar aparmış və xeyli iş görmüşdü. Altıncı nəslin isə yaxınlaşdığını xəbər verdi.

Bütün kəşflər — istər elmi-texniki olsun, istərsə də kosmik, kənardan möcüzə kimi görünür. Lakin hadisələrin, predmetlərin içərisinə nüfuz etdikcə, cisimləri, maddələri ardıcıllıqla müşahidə, müqayisə etdikcə hər şeyin çox sadə, asan, adi olduğunu anlayırsan. Əsas odur ki, gördüyün sahəni daima diqqət mərkəzində, nəzarətdə saxlaya bilməsən. Bunun üçün də gecə-gündüz işləmək, çalışmaq lazımdır. Ülfətin isə buna o qədər də imkanı, vaxtı yox idi. Çünki ona bu elmi tədqiqat işini yazmaqda, çap etdirməkdə kimsə maddi kömək göstərməmişdi. Əksinə, bunun üçün o, özü insititutun hesabına pul köçürməli idi. Maraqlıdır, deyilmi?

Demək, başqa sahədə işləmali, pul toplamalı, həm də elmi işlərini, tədqiqatlarını yazmalı, çap etdirməlidir. Başqa yolu yoxdur. Belə də elədi. Gündüzlər işlədi, istirahət, bazar günlərini kitabxanaqiraətxanalarda keçirdi. Gecələr isə elmi işini yazıb sistemləşdirdi. Dövri mətbuatda məqalələri çıxış etdi. İndi budur, tədqiqatlarını müdafiə etməyin, üzə çıxarmağın asl vaxtıdır. Amma... vaxtı yox idi. Çünki ona bu elmi tədqiqat işini yazmaqda, çap etdirməkdə kimsə maddi kömək göstərməmişdi. Əksinə, bunun üçün o, özü insititutun hesabına pul köçürməli idi. Maraqlıdır, deyilmi?

Demək, başqa sahədə işləmali, pul toplamalı, həm də elmi işlərini, tədqiqatlarını yazmalı, çap etdirməlidir. Başqa yolu yoxdur. Belə də elədi. Gündüzlər işlədi, istirahət, bazar günlərini kitabxanaqiraətxanalarda keçirdi. Gecələr isə elmi işini yazıb sistemləşdirdi. Dövri mətbuatda məqalələri çıxış etdi. İndi budur, tədqiqatlarını müdafiə etməyin, üzə çıxarmağın asl vaxtıdır. Amma... vaxtı yox idi. Çünki ona bu elmi tədqiqat işini yazmaqda, çap etdirməkdə kimsə maddi kömək göstərməmişdi. Əksinə, bunun üçün o, özü insititutun hesabına pul köçürməli idi. Maraqlıdır, deyilmi?

Çox ağır addımlarla otaqdan çıxdı. Nə edəcəyini bilmirdi. Məsələnə ehtiyacı vardı. Bəlkə lirik qəhrəmanla — müavinlə görüssün? Əlbəttə, problemləri ona yüklənək üçün yox, sadəcə birlikdə başqa yollar axtarıb tapmaq üçün. Yəni məsələnin pulsuz variantda çözülməsi.

Lirik qəhrəman qalıb cəngavərlər kimi qızı bir az süzüb, gülə-gülə dedi:

— İcazə ver, sən mənə dame olum! Yoxsa bu gedişə heç nə əldə edə bilməyəcəksən. Özünü də yoracaqsan, bizi də.

Qız da güldü, ona elə gəldi ki, oğlan ərklə, yəni çəkinə-çəkinə, utana-utana yox, elə birbaşa qayqanaq bişirməyi təklif edir. Yəni:

"Mən gəlmişəm sizə qonaq,
İcazə ver, mən bişirim bir qayqanaq".

— Yox, buna icazə verə bilməm, — qız gülə-gülə dedi, — çünki sərf eləmir! Yağı çox işlədərsən!

— Onda, gözəl, get, pul tap gətir. Biz kapitalizm cəmiyyətini qururuq. Bu cəmiyyətdə hər şey pula bağlıdır. Təsərrüfat hesabına, yəni özünüməliyyələşdirməyə. İş adamları ilə tanış ol, xahiş elə sənə sponsorluq etsinlər. Bəlkə gələcəkdə sənin xatirani da aldılar...

— Bəlkə almadılar? — Qız ora gedib çıxacağına deyəsən tam əmin deyildi.

— İndidən elə düşünmə. Niyə də almasınlar? Lap sənin özünü də ala bilərlər! Bir təbəssümünə milyonlara dayar!

Qızın üzündəki təbəssüm dərhal silinib yox oldu. Yerinə qəfil çəkilmiş sillə qızartısına bənzər bir qızartı çöküdü. Bir az da otaqda qalsaydı, hönkürməyə bilməzdi. Ayağa qalxdı. Ani hərəkətlə qapıdan çıxdı.

***

İnstitutun hesabına köçürmək üçün qəpik-qəpik yığdığı pula elmi əsərini çap etdirmişdi. Kitab mizin üstündə, qarşısında idi. Qıza elə gəlirdi ki, bu kitab yox, böyümədən, dil açmadan boğulub ölən bir uşağın, körpənin qəbridir. Onu gah sığalayır, gah tumarlayır, gah da vərəqləyirdi. Nəhayət, yoruldu, kitabı götürüb rəfdə üst-üstə yığılmış, toz basmış kitabların üstünə atdı.

Yerinə qayıdıb pultu götürdü. Mexaniki bir düymənin basdı. Televizordan tanıdığı, gənc uşduzlardan olan bir müğənni dərdli-dərdli oxuyurdu:

Samovar almışam, silənim yoxdur...
Bir dərdə düşmüşəm.. bilənim yoxdur...
Gedənim gedibdir... gələnim yoxdur...

Xanəndə sanki oxumurdu. Köhnə dərdi təzələyib yenidən yaşayırdı. Səs zilə qalxır, gah dərdin dərinliyində boğulub batır, uçalışqın, gah da bəmdə onu eşidənləri anlamağa, duymağa çağırırdı:

Bir dərdə düşmüşəm...
bilənim yoxdur...
Gedənim gedibdir...
gələnim yoxdur...

Hekayə

«Samovara od salmışam...»

Bahar Bərdəli